

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет іноземної філології
Кафедра теорії і практики англійської мови та прикладної
лінгвістики
Луцький національний технічний університет
Кафедра іноземних мов**

Актуальні проблеми сучасної іноземної філології

**Матеріали II Всеукраїнської заочної студентської
науково-практичної конференції**

Рівне – 2014

ББК 80

Ф 54

УДК 80

Філологічні витоки: Матеріали II Всеукраїнської заочної студентської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної іноземної філології» (22 квітня 2014 р.). – Рівне: РДГУ, 2014. – 540 с.

Редакційна колегія:

Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, завідувач кафедри теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики, РДГУ;

Мартинюк А.П., кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов, ЛНТУ;

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики, РДГУ.

Рецензенти:

Воробйова Л.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії літератури та славістики РДГУ.

Гронь Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання іноземних мов.

Упорядник випуску:

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики, РДГУ.

Відповідальний за випуск:

Ніколайчук Г.І., кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології РДГУ.

структури, продовжується її тренуванням у репродукуванні та завершується продукуванням, тобто вживанням у коротких висловлюваннях монологічного або діалогічного характеру.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зимняя А.А. Психология обучения иностранным языкам в школе / А.А.Зимняя. – М.: Просвещение, 1991.
2. Общая методика обучения иностранным языкам // Хрестоматия / Сост. А.А.Леонтьев. – М.: Рус.яз., 1991.
3. Хрестоматия по методике преподавания английского языка. Статьи, выдержки, извлечения. [Учеб. пособие для пед. ин-тов] / Е.П.Кирилова, Б.Т.Лазарева, С.И.Петрушин. – М.: Просвещение, 1999.
4. Багрянцева О. Ситуації у навчанні граматики англійської мови / О.Багрянцева // English.– 2001. – №34. – С. 1-3.

Гуменюк Я.О., Джава Н.А.

Рівненський державний гуманітарний університет
Рівне

АВТЕНТИЧНІ ТЕКСТИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ

У наш час мова є найважливішим засобом спілкування, без якого неможливе існування і розвиток людського суспільства. Розширення та підвищення якості характеру міжнародних зв'язків нашої держави, інтернаціоналізація усіх сфер суспільного життя збільшують значення іноземної мови, зокрема німецької, в практичній та інтелектуальній діяльності людини.

Дуже часто випускники школи на достатньому рівні опановують лексичні та граматичні знання і вміння, але не здатні точно зрозуміти свого співрозмовника, в результаті чого порушується спілкування між людьми, а згодом контакт між ними. Причиною цього є те, що в процесі вивчення іноземної мови учні не працюють або зовсім мало працюють з автентичним матеріалом, а саме з автентичними текстами для читання. Тому у сучасних умовах постає необхідність застосування автентичних текстів на уроках німецької мови як

показника здатності учнів до іншомовної комунікації [2, 76].

Питання формування іншомовної особистості учнів старшої школи досліджували вчені А.М.Алексюк, Є.М.Верещагін, В.Г.Костомаров, Ю.І.Пасов, Л.П.Пухова, Н.К.Склярєнко та інші. Для того щоб максимально наблизити мову учнів до повсякденної та літературної норми суспільства, мову якого вони вивчають, багато методистів пропонують здійснювати цей процес через використання автентичних текстів на заняттях з іноземної мови (М.Брін, Л.Лієр, С.Ю.Ніколаєва, Г.Ноейр, О.М.Шерстюк, Morrow, Phillips, Wilkins та інші). Аналіз роботи з автентичними текстами в розрізі формування комунікативної компетенції учня старшої школи проведено багатьма вченими, а саме В.Г.Костомаровим, Є.М.Верещагіним, Ю.Є.Прохоровим, Ю.І.Пасовим, С.Г.Тер-Мінасовою, В.Ю.Паращук, Г.Є.Виборовою, О.М.Корчажкіною, В.П.Наталінін та іншими.

Метою даної статті є визначення критеріїв відбору автентичних текстів як засобу формування іншомовної комунікативної компетенції учнів старшої школи.

Основною метою навчання іноземної мови в ЗОШ є розвиток комунікативної компетенції учнів, а саме вміння використовувати іноземну мову як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу. Досягнення цієї мети передбачає взаємопов'язаний комунікативний та соціокультурний розвиток учнів засобами іноземної мови для їх підготовки до міжкультурного спілкування в різних сферах життєдіяльності: особистісній, професійній, освітній, публічній. Це означає, що використання іноземної мови в соціальному контексті потребує від учнів не тільки знання іноземної мови, а й уміння орієнтуватися та бути відкритим до нового культурного досвіду, тобто бути справжнім носієм мови [2, 77].

Проаналізувавши наукову, психолого-педагогічну літературу пропонуємо розглянути основні поняття даної теми:

Учень – той, хто вчиться в загальноосвітній або спеціалізованій школі, яка дає початкову й середню освіту [1, 89].

Іншомовна компетентність – це комплекс знань, умінь, навичок, які дозволяють успішно використовувати іноземну мову

як у професійній діяльності, так і для самоосвіти і саморозвитку особистості учня. Іншомовна компетентність – це внутрішня готовність і спроможність до іншомовного мовленнєвого спілкування, до комунікації іноземною мовою» [1, 65].

Автентичний текст (грец. *Authentikos* – справжній) – текст будь-якого документа, відповідний за змістом тексту іншою мовою і має однакову з ним силу. У автентичному тексті представлено не тільки відбір лексики і правильне граматичне оформлення висловлювання, а також змістовна сторона, що відіграє важливу роль [1, 107].

Одним із ефективних шляхів формування іншомовної комунікативної компетенції учнів старшої школі на заняттях з іноземної мови є автентичний текст, оскільки як зазначено у Рекомендаціях Ради Європи автентичний текст є центром будь-якого акту мовленнєвого спілкування, зовнішньою предметною з'єднувальною ланкою між тим, хто продукує, і тим, хто сприймає, спілкуються вони безпосередньо чи на відстані.

Автентичні тексти сприяють ефективному оволодінню іноземною мовою та формуванню іншомовної комунікативної компетенції учня. Однією з основних проблем для формування іншомовної комунікативної компетенції учнів старшої школи засобами автентичних матеріалів є відбір текстів і чітка організація роботи з ними.

Поняття автентичності тексту не можна зводити лише до процесу добору лексики та правильного граматично оформленого висловлювання. Важливу роль у цьому процесі відіграє зміст тексту [3, 54-59].

Автентичні тексти для читання та подальшого їх опрацювання мають добиратися таким чином, щоб за своїм змістом вони відтворювали реальні соціальні стосунки, містили доречні правила ввічливості та поведінки, включали основні відомості про культури народів, мова яких вивчається, про їх повсякденне життя, міжособистісні відносини, національну самобутність, історію та мистецтво соціальні відмінності того чи іншого народу.

Аналізуючи поняття та змістовні аспекти автентичності тексту, можна виділити критерії відбору автентичних текстів як

засобу формування іншомовної комунікативної компетенції учня:

- Концептуальний критерій – професійна актуальність автентичних текстів повинна відображатись в його концептах;
- Дидактичний критерій – визначаючий і виховний потенціал текстів, які містять необхідні для навчання іншомовні факти і явища;
- Сенситивний критерій – відповідність вікових можливостей учнів старших класів змісту тексту і його мовного оформлення;
- Когнітивний критерій – освітня функція текстів, повинна відповідати пізнавальним інтересам [5, 11-12].

Важливу роль в досягненні автентичності сприйняття тексту відіграє і його оформлення. Так, в сучасних підручниках об'ява подається у вигляді аркушу паперу, прикріпленого до стіни, стаття – в вигляді вирізки з газети, текст вітальної картки, листа написаного від руки і т.п. Це складає враження справжності тексту і ефективно занурює в мовне середовище.

Автентичне оформлення привертає увагу учнів та полегшує розуміння комунікативного завдання тексту, встановлення його зв'язків з реальністю.

Завдання для роботи з автентичними текстами для формування іншомовної комунікативної компетенції не повинні обмежуватися лише рівнем ідентифікації змісту. Учні повинні осмислити зміст і здійснити його перетворення. При цьому характер роботи повинен передбачати досить повну інформаційну переробку тексту, з тим щоб забезпечити необхідний рівень його розуміння [4, 5-8].

Щодо обсягу текстів для читання, то тут існують різні точки зору. Але більшість методистів вважає, що обсяг тексту залежить від виду читання та від місця роботи з цим текстом.

Для роботи в класі слід використовувати тексти малого та середнього обсягу (відповідно 0,5 сторінки і до 1-1,5 сторінки). Для самостійного позакласного читання тексти мають значно більший обсяг, приблизно 3-4 сторінки (художні та економічні тексти можуть мати й більший обсяг).

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що використання автентичних текстів на уроках іноземної мови створює сприятливе підґрунтя для формування іншомовної комунікативної компетенції учнів старшої школи, забезпечує їх активність та особисту зацікавленість на занятті. Спираючись на автентичний текст, учні не тільки знайомляться з цінностями культур інших народів, але і вчать розуміти культуру власного народу, бути толерантними до інших культур, манер поведінки, звичаїв та традицій, формуючи власне бачення світу та своє місце в ньому. Слід пам'ятати, що застосування автентичних текстів для формування іншомовної особистості учня – це не самоціль, тому вирішальний успіх залежить від професійної майстерності викладача.

ЛІТЕРАТУРА

1. Єрмоленко С.Я. Українська мова: Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / С.Я.Єрмоленко, С.П.Бібік, О.Г.Тодор. – К.: Либідь, 2001. – 223 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, оцінювання / наук. ред.. доктор пед. наук С.Ю.Ніколаєва – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Игнатова И.Б Структура языковой личности в лингводидактическом аспекте / И.Б.Игнатова // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі: Міжпредметні зв'язки. – 2008. – № 13. – С.54-59
4. Мацько Л.К Аспекти мовної особистості у перспекції педагогічного дискурсу / Л.Мацько // Проблеми формування мовної освіти середніх загальноосвітніх закладів: зб. наук. праць. – Рівне, 2006. – С. 5-8.
5. Неділько А.Г До питання застосування автентичних матеріалів для навчання іноземної мови /А.Г.Неділько // Іноз. мови. – 1998. – №4. – С. 11-12.
6. Парашук В.Ю. Використання автентичного тексту під час роботи над розмовною темою / В.Ю.Парашук // Іноземні мови в школі. – 1999. – №2. – С. 61-65.

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО	2
Секція 1. Фонетична, лексична та граматична системи мови і методи їх досліджень.	3
Артемчук А.О. Мовні одиниці лексико-семантичного поля «досягнення» в англійській мові.	3
Бабій Д.П. Роль Інтернету в утворенні нових слів.	8
Білик О.К. Лінгвокультурний аспект асоціативного ряду зі значенням «колір».	12
Білик О.К. Оцінка в прислів'ях англійської мови.	17
Бурбига А.І. Дослідження лексико-семантичного поля у лінгвістиці.	21
Вердуч К.О. Омонімія англійських термінів та особливості їх перекладу (на матеріалі словників).	28
Гіль Н.В. Вплив французьких запозичень на динаміку лексичної системи англійської мови.	35
Гнатюк К.О. Етимологічна класифікація запозичень.	39
Гутт О.О. Особливості терміносистеми готельного бізнесу. Данченко В.В. Role of foreign borrowings in the language of banking.	45
Денісова І.О. Семантичні та прагматичні аспекти англійських та українських афоризмів.	54
Івчик О.І. Фразеологічні засоби вираження концепту «краса» в англомовній картині світу.	59
Касперська Д.Р. Лінгвістичні особливості персональних оголошень в мережі «Інтернет» та періодичних виданнях.	64

Літвіненко І.В. Структурно-семантична характеристика гендерного компоненту ідіом та прислів'їв в сучасній англійській мові.	68
Лобанова Ю.М. Структура лексико-семантичних полів «любов» та «дружба» у німецькій мові.	74
Лопуга А.В. Паремії як репрезентанти мовної картини світу.	78
Маринін Я.А. Процес конверсії на сучасному етапі словотворення в англійській мові.	84
Оверчук В.В. Особливості перекладу британських реалій в романі Джейн Остін «Гордість і упередження».	90
Омельчук О.Я. The Adjectives of Assessment in Modern English (on Lewis Carroll's Writing «Alice's Adventures in Wonderland»).	95
Панчук Т.І. Статус прислів'їв/паремій у системі мови.	99
Плахотнюк А.С. Семантика синього кольору у складі французьких фразеологічних одиниць.	105
Приймак К.М. Типи конвертування лексичних одиниць в сучасній англійській мові.	112
Радюк О.О. Неологізми в сучасній британській англійській мові (на матеріалі молодіжних он-лайн видань SQ MAGAZINE, LIVE, MOUTH LONDON).	117
Танькова А.В. Тематико-ідеографічна систематизація німецьких флористичних фразеологічних одиниць.	124
Угринюк Р.В., Ковальчук С.В. Інвентаризація лексико-семантичної групи іменників на позначення гендерної приналежності в сучасній німецькій мові.	130

Устименко К.В. Абревіатури в англomовних комп'ютерних текстах та особливості їх перекладу українською мовою.	135
Царук В.С., Касаткіна О.В. Слова-кольоропозначення у складі англійських фразеологічних одиниць.	141
Чернюк К.С. Неологізми сучасної англійської мови в сфері економіки та бізнесу.	146
Шмонова К.М. Функціонування фразеологічних одиниць у німецькомовному дискурсі економічних статей.	151
Яремчук Я.В. Аналіз фразеологічних одиниць, що виражають відношення людини до праці (на матеріалі, української, англійської та німецької мов).	155
Яцюк І.О. Семантичні та функціональні характеристики англійських власних імен з опорою на етимологію (на матеріалі творів Агати Крісті).	159
Секція 2. Іншомовна міжкультурна компетенція в аспекті сучасних досліджень.	167
Білецька А.О. Роль заголовку в реалізації функціональних особливостей публіцистичного стилю.	167
Железняк Д.С. Емотивні висловлювання оцінки адресата у комунікативній ситуації ревнощів.	173
Коночук Н.Д. Етнокультурний аспект паремій або народна мудрість як результат мовної картини світу.	177
Литвиненко О.В. Національні особливості ведення ділових перемовин в країнах Європи.	182

Лобода Я.В. Неоднорідність субкультур молодого покоління.	187
Лушан В.О. Основні відмінності у вербальній та невербальній поведінці українців і представників англomовних лінгвокультур.	192
Манько О.О. «Чоловіче» та «жіноче» як культурні концепти.	197
Марчук К.В. Відтворення категорій культури в семантиці фразеологічних одиниць.	203
Медведєва А.В. Особливості автомобільної термінології української та німецької мов.	208
Остапюк К.В. Способи відтворення торгових назв в іншомовному дискурсі.	212
Погоріла О.В. Роль культурного інтелекту у професійній підготовці майбутніх фахівців банківської сфери.	216
Прус О.О. Концепт ВЛАДА у сучасному французькому та українському газетному дискурсі.	222
Рижак Ю.В. Національна специфіка структурно-семантичної моделі фразеологічних одиниць.	228
Сидор О.В. Стилістичні характеристики компаративних фразеологічних одиниць із соматичним компонентом в англійській та українській мовах.	234
Троцюк К.В. Стилістичні функції фразеологізмів у засобах масової інформації (на матеріалі текстів журналу «Der Spiegel»).	239
Хоменко Ю.М. Типологія комунікативних невдач.	243

Секція 3. Актуальні проблеми літературознавства.	248
Афоніна Н.К. Проблема жанрового визначення літературних форм інтерпретації шекспірівського сюжету у міжкультурному просторі (Дж. Апдайк «Гертруда і Клавдій»).	248
Бальбуза О.В. Цикл про Земномор'я Урсули Ле Гуїн як фентезійний квест. ..	255
Безручко А.В. Наративні особливості детективних оповідань Едгара Аллана По та Артура Конан Дойла.	258
Волкова С.Ю. Актуалізація концепту «тимчасовий притулок» у романі Вольфганга Хільбіга «Das Provisorium».	265
Калашникова В.І. Ромен Гарі – борець за збереження моральної першооснови людства.	269
Костюк Н.О. Англомовна кіберпанкова антиутопія ХХІ ст. крізь призму постмодернізму.	274
Мартинова М.О. Тандем двох мистецтв: література та кіно.	280
Менчинська І.Р. Комедія інтриг як різновид комедії ситуацій у трилогії П'єра Бомарше.	285
Мороз Л.М. Специфіка жанрового генезису джесту у збірці «Кумедні оповідання майстра Скелтона, поета-лауреата».	288
Мосійчук Т.А. Історія створення роману Артура Конан Дойля «Собака Баскервілів».	296
Мурог А.О. Феномен «Плаского Світу» Террі Пратчетта в контексті лінгвокультурологічного аналізу.	301

Нещадимова Д.С. Проблематика та художні особливості творчості Жоржа Перека (на матеріалі романів «Речі» та «Життя спосіб вживання»).	305
Омельчук В.О. Новелістика В.С.Моема: художні принципи, своєрідність змісту і форми.	311
Павлюк В.Г. Інтертекстуальність як особливий засіб творення художнього полотна в творах Іена Бенкса.	316
Перішко В.Г. Виховні мотиви в гіндімовній літературі для дітей.	320
Потапенко Т.В. Мовна репрезентація концепту «батьківщина» у романі Ренан Деміркан «Schwarzer Tee mit drei Stück Zucker».	324
Романенко Д.О. Авторська лексична система у творі Джона Руела Толкіна «Гобіт».	327
Романчук І.В. Особливості літературного стилю Агати Крісті.	332
Савош К.А. Художній переклад як діалогічна модель творчості.	337
Савук О.В. Алюзія як засіб репрезентації гамлетівського лейтмотиву у романі Айріс Мердок «Чорний принц».	341
Самборська М.В. Особливості художнього світу Патріка Зюскінда (на матеріалі повісті «Голубка», п'єси «Контрабас» та оповідання «Потяг до глибини»).	346
Сас А.Е. Особливості індивідуального авторського стилю Едварда Олбі.	352
Сиротюк Т.А. Засоби створення комічного у повісті Д.Д.Селінджера «Над прірвою в житті».	357

Токар К.О. Реалізація гендерних стереотипів у художньому англomовному дискурсі.	361
Трофімчук М.В. Поетика абсурду в драмі «День народження» Г.Пінтера.	366
Секція 4. Новітні методики навчання іноземних мов.	374
Береза О.О., Гарах А.В., Денисенко В.К. «Ротаційні трійки» як один із інтерактивних методів формування іншомовної компетенції у монологічному мовленні.	374
Бурчєня І.Л. Використання комп'ютерних навчальних програм для ефективного навчання іншомовного спілкування.	377
Глух А.А. Інноваційні методи вивчення іноземних мов у ВНЗ.	384
Голубова К.Є., Зимовець О.А., Згонник Д.І. Можливості використання методу «мозковий штурм» на уроці англійської мови в 8-му класі.	388
Гуд Ю.Р. Характеристика репродуктивної граматичної навички.	395
Гуменюк Я.О., Джава Н.А. Автентичні тексти як ефективний засіб формування іншомовної комунікативної компетенції учнів старшої школи.	401
Дворак О.О. Використання проектної методики у навчанні іноземних мов в ЗОШ.	406
Здомищук А.В. Інтерактивні методики для успішного вивчення іноземних мов.	409
Івашкевич Е.Е. Communicative approach in the process of English teachers' training.	414
Ілляшенко К.В., Кузьменко Ю.М., Колесник Т.М. Використання інтерактивного методу «Ажурна пилка» для розвитку іншомовної компетенції у читанні.	420

Калина А.В. Використання вправ II-ї групи для розвитку умінь монологічного мовлення у 5 класі загальноосвітньої школи з теми «Погода» за підручником А.Несвіт English 5.	425
Карамач О.Ю., Джава Н.А. Методика формування соціокультурної компетенції учнів середнього шкільного віку в процесі навчання усного німецького спілкування.	430
Ковальчук А.В. Комунікативний метод навчання іноземних мов.	435
Ковальчук О.В. Ігрові технології як метод розвитку творчих здібностей школяра на початковому етапі вивчення англійської мови.	441
Комарницька І.Р. Проектний метод як спосіб розвитку творчих здібностей учнів.	446
Корневич М.Т. Психолого-фізіологічні фактори успішності навчання англійської мови в початковій школі.	450
Кузьменко Ж.Ю. Роль інтерактивних методів навчання при вивченні іноземної мови.	457
Литвинчук О.М., Джава Н.А. Навчання письма учнів старшої школи на основі інтерактивних методик.	460
Лук'янчук І.Л. Лінгводидактичні можливості англійської пісні на уроках іноземної мови в середніх класах ЗОШ.	465
Мандибура М.І. Роль процесу формування лінгвокраїнознавчої компетенції у підвищенні пізнавальної активності старшокласників.	471
Мураліс І.В. Методика навчання старшокласників коректного письмового відтворення англійських фразеологічних одиниць українською мовою.	476

Оксенюк О.П. Діалогічне мовлення учнів старшої школи: теоретико-практичний аспект.	481
Пастушенко М.А. Вплив телевізійної реальності на організацію комунікативної діяльності підлітків на уроках іноземної мови в сучасній школі.	487
Пилипчук Т.С. Організація та засоби презентації іншомовного лексичного матеріалу на початковому ступені навчання.	492
Прискока С.А. Проведення групової бесіди на уроці іноземної мови у 9-му класі.	498
Семенченко Ю.Р. Методики навчання іноземних мов на сучасному етапі.	504
Твердохліб В.О., Коваленко С.М. Використання пісенних матеріалів у формуванні англomовної фонетичної компетентності в учнів 5-го класу середньої загальноосвітньої школи.	510
Чеван М.О. Реалізація принципів інтенсивного навчання на уроці англійської мови.	515
Шевченко В.В. Методика формування і розвитку вимовно-інтонаційних навичок учня початкової школи.	520
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	523
ЗМІСТ	531

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

**Матеріали II Всеукраїнської
заочної студентської науково-практичної конференції**

Відповідальний за підготовку збірника до видання **Воробйова І.А.**

Комп'ютерна верстка **Воробйова І.А.**